

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot de goedkeuring van het contract FSP-DNB, de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit (“Marktgids flexibiliteit”) en het technisch voorschrift C8/01, zoals voorgelegd door Synergrid in naam en voor rekening van de Vlaamse distributienetbeheerders

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Wettelijk kader	3
1.	Het contract FSP-DNB.....	3
2.	Het technisch voorschrift C8/01	6
3.	Regels voor de marktprocessen flexibiliteit.....	8
I.3.	Voorwerp.....	11
I.4.	Voorafgaand traject.....	12
1.	Algemeen.....	12
2.	Het contract FSP-DNB.....	12
3.	Het technisch voorschrift C8/01	12
4.	Regels voor de marktprocessen flexibiliteit.....	13
II.	Analyse en beoordeling.....	14
II.1.	Bespreking	14
1.	Het contract FSP-DNB.....	14
2.	Het technisch voorschrift C8/01	20
3.	Regels voor de marktprocessen flexibiliteit.....	22
II.2.	Conclusie	25
III.	Beschikkend gedeelte	26

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

Op 27 januari 2023 werd de “Synergrid Roadmap Flexibiliteit” door Synergrid vzw (Federatie van de elektriciteits- en gasnetbeheerders in België) toegelicht aan de verschillende regulatoren binnen FORBEG (het forum van Belgische Energieregulatoren). Bij die gelegenheid werden ook de plannen voor de openstelling van aFFR¹ voor klanten op laagspanning (hierna afgekort: “aFRR LV”) besproken.

Er werd binnen Synergrid geopteerd om te werken met een “document release”, cf. “een pakket documenten dat, naar aanleiding van een gewijzigde scope, samen wordt aangepast en geconsulteerd”. Na het voorafgaand stakeholderoverleg op 21 april 2023, de publieke consultatie - die liep van 21 april 2023 tot en met 2 juni 2023 - en de eventuele goedkeuring door de regulatoren zouden dan alle aanpassingen tegelijk worden ingevoerd. Synergrid wenste dit concept een eerste keer uit te testen, voor alle documenten die aangepast moeten worden ten gevolge van aFRR LV. Deze nieuwe consultatiemethode maakt het voorwerp uit van een aparte goedkeuringsbeslissing van de VREG.²

Het contract tussen de dienstverlener van flexibiliteit (flexibility service provider of “FSP”) en de distributienetbeheerder (“contract FSP-DNB”), het technisch voorschrift C8/01³ en de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit (cf. Marktgid flexibiliteit, hierna afgekort “Marktgid”) werden op vrijdag 30 juni 2023 door Synergrid ingediend in naam en voor rekening van de Vlaamse distributienetbeheerders waarvoor Fluvius System Operator cv als werkmaatschappij optreedt, en ter goedkeuring voorgelegd bij de VREG.

I.2. Wettelijk kader

1. Het contract FSP-DNB

Artikel 4.2.1 van het Energiedecreet bepaalt dat:

§ 2. De technische reglementen, [...] bevatten voor het beheer, de toegang tot en de aansluiting op het net in ieder geval:

[...] 6° de informatieverplichtingen of voorafgaande goedkeuring of vaststelling door de VREG van de operationele regels, algemene voorwaarden, typeovereenkomsten, formulieren en procedures die gebruikt worden door de netbeheerder ten aanzien van leveranciers, aanbieders van energiediensten met inbegrip van aggregatoren en afnemers;

Artikel 4.1.17/1 van het Energiedecreet bepaalt dat:

§ 4. Elke dienstverlener van flexibiliteit en aggregator, vermeld in paragraaf 1, sluit voorafgaand aan zijn toetreding tot de elektriciteitsmarkt of de markt voor lokale congestie om flexibiliteits-

¹ Automatisch frequentieherstelproces, zie <https://www.elia.be/nl/elektriciteitsmarkt-en-systeem/systeemdiensten/het-evenwicht-behouden/afrr>

² De VREG heeft Fluvius gevraagd om deze nieuwe consultatiemethode tevens ter goedkeuring voor te leggen, zie daarvoor de beslissing van de VREG: BESL-2023-77.

³ Dit is genaamd “Network Flexibility Study voor de deelname van de distributienetgebruikers aan flexibiliteitsproducten”, zie <https://www.synergrid.be/nl/documentencentrum/technische-voorschriften/elektriciteit>

aggregatiediensten te leveren, een overeenkomst met de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, respectievelijk voor de toegangspunten die onder het dekkinggebied van deze netbeheerder vallen.

Artikel 1.2.4 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit (hierna afgekort: 'TRDE'),⁴ bepaalt dat modelcontracten moeten worden overgemaakt aan de VREG:

Art. 1.2.4 Modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van elektriciteitsdistributienetbeheerders

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders streven, door onderling overleg, naar het opstellen van uniforme modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren in het kader van dit reglement.

§2. Alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, opgesteld in uitvoering van dit reglement, alsook elke wijziging daaraan, moeten voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan overgemaakt worden aan de VREG.

§3. De voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet, vervat in documenten, vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5. De VREG kan deze voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet bovendien te allen tijde, al dan niet op verzoek van belanghebbenden, op eigen initiatief wijzigen of laten wijzigen volgens de procedure bepaald in §6.

De voorwaarden voor datatoegang, vervat in de documenten vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5.

De VREG gaat na of de voorwaarden transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn.

§4. Behoudens andersluidende bepaling in de Vlaamse energiereggeving zijn de bepalingen vervat in documenten, bedoeld in §2, die niet ressorteren onder §3, onderworpen aan commentaar van de VREG. Pas na ontvangst van commentaar van de VREG kunnen de documenten in werking treden. Echter, bij het uitblijven van commentaar 30 dagen nadat de documenten werden overgemaakt, kunnen zij in werking treden.

§5. De elektriciteitsdistributienetbeheerder moet elke vaststelling of wijziging van documenten met daarin aansluitings- of (data)toegangsvoorwaarden, bedoeld in §3, consulteren op de wijze bepaald in §7. De elektriciteitsdistributienetbeheerder maakt na consultatie het voorstel, samen met een verslag van de consultatie, over aan de VREG met het oog op de goedkeuring zoals bedoeld in §3.

De VREG neemt binnen een redelijke termijn na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening van het voorstel, of tot weigering van de goedkeuring.

Pas na goedkeuring door de VREG kunnen de voorwaarden in werking treden.

In afwijking van het eerste lid, kan de VREG zo snel mogelijk beslissen dat geen consultatie vereist is. De VREG motiveert dit in zijn beslissing tot goedkeuring van de betreffende voorwaarden.

⁴ Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 24 maart 2023, te raadplegen op https://www.vreg.be/sites/default/files/document/bijlage_1_trde_2023.pdf.

§6. In geval van wijziging van de aansluitings- of toegangsvoorwaarden, bedoeld in §3, lid 1, op initiatief van de VREG, maakt de VREG, na overleg met belanghebbende partijen, een gemotiveerd voorstel tot wijziging van de voorwaarden over aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder. De motivering van het voorstel bevat in voorkomend geval de opmerkingen van de door de VREG geconsulteerde belanghebbende partijen. Uiterlijk 60 dagen na kennisname van dit voorstel maakt de elektriciteitsdistributienetbeheerder zijn opmerkingen op dit voorstel, inclusief een ontwerp van gewijzigde voorwaarden, over aan de VREG.

Na ontvangst van het voorstel neemt de VREG, na consultatie van de belanghebbenden, een beslissing tot goedkeuring, dan wel (al dan niet na overleg met de belanghebbenden) tot verzoek tot herziening van het voorstel.

In geval van verzoek tot herziening maakt de elektriciteitsdistributienetbeheerder uiterlijk 60 dagen na kennisname van dit verzoek een nieuw ontwerp van gewijzigde voorwaarden over aan de VREG.

Na ontvangst hiervan neemt de VREG, na consultatie van de belanghebbenden, een beslissing tot goedkeuring van het voorliggende ontwerp, dan wel tot vastlegging van de wijziging van de voorwaarden indien het voorstel niet kan worden goedgekeurd. In geval van vastlegging bepaalt de VREG in zijn beslissing de modaliteiten van inwerkingtreding, en maakt dit over aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder.

§7. De consultatie van belanghebbenden, bedoeld in §5, houdt in dat de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd worden van het voorstel, opmerkingen op het voorstel kunnen formuleren, alsook geïnformeerd worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan. De elektriciteitsdistributienetbeheerder hanteert hiervoor een door de VREG goedgekeurde consultatieprocedure die minstens aan deze voorwaarden voldoet.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder legt een voorstel voor consultatieprocedure, vermeld in het voorgaande lid, ter goedkeuring voor aan de VREG. De VREG neemt uiterlijk 60 dagen na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening ervan, of tot weigering van de goedkeuring. Deze termijn kan, mits motivering en akkoord van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, worden verlengd.

Gelet op het feit dat het contract FSP-DNB als dusdanig een vereiste is om toe te treden tot de elektriciteitsdistributiemarkt (en dus toegang te verkrijgen) moet worden aangenomen dat het contract toegangsvoorwaarden bevat, waardoor het – als modelcontract – ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan de VREG.

Artikel 2.3.21 van het TRDE bepaalt tot slot de minimaal vereiste inhoud van het contract FSP-DNB:

Art. 2.3.21 Marktgebaseerde flexibiliteit op het elektriciteitsdistributienet

§1. De dienstverlener van flexibiliteit, actief op een toegangspunt, sluit een overeenkomst met de elektriciteitsdistributienetbeheerder.

De overeenkomst, vermeld in het eerste lid, bepaalt onder meer:

- *de eventuele procedure die de elektriciteitsdistributienetbeheerder toepast op de kwalificatie van het toegangspunt of allocatiepunt voor flexibiliteit;*
- *de eventuele informatie die de dienstverlener van flexibiliteit ter beschikking moet stellen van de elektriciteitsdistributienetbeheerder voor de netanalyse en na de levering van de diensten;*

- de wijze waarop de elektriciteitsdistributienetbeheerder de meetgegevens en/of andere data zal overmaken, indien van toepassing;
- de respectievelijke aansprakelijkheden;
- de dienstencatalogus, die weergeeft ten aanzien van welke elektriciteitsdistributienetgebruikers, en op welke vormen van flexibiliteit, de hierna volgende bepalingen uit §2 tot en met §5 van toepassing zijn.

Indien een aantal van bovenstaande aspecten niet van toepassing zijn op de flexibilitiedienst, zoals bijvoorbeeld bij frequentiebegrenzingsreserve, zorgt de distributienetbeheerder ervoor dat er geen administratieve barrières zijn voor de dienstverlener van flexibiliteit.

§2. [...] - §4. [...]

§5. Op verzoek van de dienstverlener van flexibiliteit, actief op een toegangspunt, bezorgt de elektriciteitsdistributienetbeheerder hem de nodige meetgegevens, conform de bepalingen die van toepassing zijn op het ter beschikking stellen van gegevens aan de dienstverlener van flexibiliteit.

§6. [...]

§7. [...]

2. Het technisch voorschrift C8/01

Artikel 4.2.1 van het Energiedecreet bepaalt dat:

§ 2. De technische reglementen, [...] bevatten voor het beheer, de toegang tot en de aansluiting op het net in ieder geval:

[...] 6° de informatieverplichtingen of voorafgaande goedkeuring of vaststelling door de VREG van de operationele regels, algemene voorwaarden, typeovereenkomsten, formulieren en procedures die gebruikt worden door de netbeheerder ten aanzien van leveranciers, aanbieders van energiediensten met inbegrip van aggregatoren en afnemers;

Artikel 1.2.4 van het TRDE bepaalt dat technische voorschriften moeten worden overgemaakt aan de VREG:

Art. 1.2.4 Modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van elektriciteitsdistributienetbeheerders

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders streven, door onderling overleg, naar het opstellen van uniforme modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren in het kader van dit reglement.

§2. Alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, opgesteld in uitvoering van dit reglement, alsook elke wijziging daaraan, moeten voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan overgemaakt worden aan de VREG.

§3. De voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet, vervat in documenten, vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5. De VREG kan deze voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet bovendien te allen tijde, al dan niet op verzoek van

belanghebbenden, op eigen initiatief wijzigen of laten wijzigen volgens de procedure bepaald in §6. De voorwaarden voor datatoegang, vervat in de documenten vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5.

De VREG gaat na of de voorwaarden transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn.

§4. Behoudens andersluidende bepaling in de Vlaamse energieregelgeving zijn de bepalingen vervat in documenten, bedoeld in §2, die niet ressorteren onder §3, onderworpen aan commentaar van de VREG. Pas na ontvangst van commentaar van de VREG kunnen de documenten in werking treden. Echter, bij het uitblijven van commentaar 30 dagen nadat de documenten werden overgemaakt, kunnen zij in werking treden.

§5. De elektriciteitsdistributienetbeheerder moet elke vaststelling of wijziging van documenten met daarin aansluitings- of (data)toegangsvoorwaarden, bedoeld in §3, consulteren op de wijze bepaald in §7. De elektriciteitsdistributienetbeheerder maakt na consultatie het voorstel, samen met een verslag van de consultatie, over aan de VREG met het oog op de goedkeuring zoals bedoeld in §3.

De VREG neemt binnen een redelijke termijn na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening van het voorstel, of tot weigering van de goedkeuring.

Pas na goedkeuring door de VREG kunnen de voorwaarden in werking treden.

In afwijking van het eerste lid, kan de VREG zo snel mogelijk beslissen dat geen consultatie vereist is. De VREG motiveert dit in zijn beslissing tot goedkeuring van de betreffende voorwaarden.

§6. In geval van wijziging van de aansluitings- of toegangsvoorwaarden, bedoeld in §3, lid 1, op initiatief van de VREG, maakt de VREG, na overleg met belanghebbende partijen, een gemotiveerd voorstel tot wijziging van de voorwaarden over aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder. De motivering van het voorstel bevat in voorkomend geval de opmerkingen van de door de VREG geconsulteerde belanghebbende partijen. Uiterlijk 60 dagen na kennisname van dit voorstel maakt de elektriciteitsdistributienetbeheerder zijn opmerkingen op dit voorstel, inclusief een ontwerp van gewijzigde voorwaarden, over aan de VREG.

Na ontvangst van het voorstel neemt de VREG, na consultatie van de belanghebbenden, een beslissing tot goedkeuring, dan wel (al dan niet na overleg met de belanghebbenden) tot verzoek tot herziening van het voorstel.

In geval van verzoek tot herziening maakt de elektriciteitsdistributienetbeheerder uiterlijk 60 dagen na kennisname van dit verzoek een nieuw ontwerp van gewijzigde voorwaarden over aan de VREG.

Na ontvangst hiervan neemt de VREG, na consultatie van de belanghebbenden, een beslissing tot goedkeuring van het voorliggende ontwerp, dan wel tot vastlegging van de wijziging van de voorwaarden indien het voorstel niet kan worden goedgekeurd. In geval van vastlegging bepaalt de VREG in zijn beslissing de modaliteiten van inwerkingtreding, en maakt dit over aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder.

§7. De consultatie van belanghebbenden, bedoeld in §5, houdt in dat de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd worden van het voorstel, opmerkingen op het voorstel kunnen formuleren, alsook geïnformeerd worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de

omstandige motivering daarvan. De elektriciteitsdistributienetbeheerder hanteert hiervoor een door de VREG goedgekeurde consultatieprocedure die minstens aan deze voorwaarden voldoet.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder legt een voorstel voor consultatieprocedure, vermeld in het voorgaande lid, ter goedkeuring voor aan de VREG. De VREG neemt uiterlijk 60 dagen na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening ervan, of tot weigering van de goedkeuring. Deze termijn kan, mits motivering en akkoord van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, worden verlengd.

Gelet op het feit dat het C8/01 technisch voorschrift bepalingen en voorwaarden omvat die de toegang tot het net kunnen beperken, moet worden aangenomen dat het technisch voorschrift toegangsvoorwaarden bevat, waardoor het – als operationele regels/procedures – ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan de VREG.

3. Regels voor de marktprocessen flexibiliteit

Artikel 4.2.1 van het Energiedecreet bepaalt voorts:

§ 2. De technische reglementen, [...] bevatten voor het beheer, de toegang tot en de aansluiting op het net in ieder geval: [...]

6° de informatieverplichtingen of voorafgaande goedkeuring of vaststelling door de VREG van de operationele regels, algemene voorwaarden, typeovereenkomsten, formulieren en procedures die gebruikt worden door de netbeheerder ten aanzien van leveranciers, aanbieders van energiediensten met inbegrip van aggregatoren en afnemers;

Artikel 4.1.8/2, eerste lid van het Energiedecreet bepaalt dat de activiteiten inzake databeheer op het distributienet onder meer de volgende taken omvatten:

10° het verzamelen, berekenen, verwerken en bezorgen aan de betrokken marktpartijen, in overleg met de transmissienetbeheerder waar dat van toepassing is, van de informatie die nodig is om het flexibiliteitsvolume, het geleverde flexibiliteitsvolume per toegangspunt of allocatiepunt en de referentiecurve van het elektriciteitsafname- en injectieprofiel te berekenen conform de regels die voor de betrokken flexibiliteitsdienst of ondersteunende dienst worden bepaald, voor: a) de valorisatie van de flexibiliteit die een energieoverdracht met zich meebrengt; b) een gereguleerd product van een elektriciteitsdistributienetbeheerder; c) de transmissienetbeheerder als hij dat nodig heeft;

11° het beheer van het flexibiliteitstoegangsregister;

12° het beheer van het flexibiliteitsactivatieregister.

Verder bepaalt **artikel 4.2.1, §2** van het Energiedecreet dat de technische reglementen van de VREG onder andere het volgende bevatten:

14° de methodologie die gebruikt wordt door de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit bij de aankoop van elektriciteit voor het dekken van netverliezen, de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en de aankoop van alle vormen van flexibiliteit, waarvoor de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de aanvrager van flexibiliteit is, in het bijzonder het beheer van lokale congestie en redispatching binnen hun eigen dekkingsgebied, en de informatieverplichtingen daarover;

15° de regels die zijn opgelegd in het kader van flexibiliteit aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de dienstverleners van flexibiliteit;

16° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het flexibiliteitstoegangsregister worden opgenomen;

17° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het flexibiliteitsactivatieregister worden opgenomen;

In uitvoering van beide artikelen uit het Energiedecreet werd in het TRDE **artikel 4.3.63** opgenomen:

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de dienstverleners van flexibiliteit communiceren met betrekking tot de relationele gegevens en de meetgegevens van een toegangspunt of een allocatiepunt voor flexibiliteit, indien van toepassing, volgens de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit.

§2. De elektriciteitsdistributienetbeheerder stelt deze regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit op, conform de procedure beschreven in §3 van dit artikel. Deze regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit op het distributienet bevatten minstens de volgende onderwerpen:

- *een in overleg met de relevante marktpartijen opgesteld (communicatie)protocol dat de regels voor de uitwisseling van gegevens tussen de marktpartijen bevat, waaronder regels in verband met het formaat, de procedure en het medium;*
- *de regels die geldig zijn bij een wissel van een dienstverlener van flexibiliteit;*
- *de contractuele wijzigingen op het toegangspunt of het allocatiepunt voor flexibiliteit zoals de wissel van flexibiliteitsproduct of de combinatie van verschillende flexibiliteitsproducten;*
- *de methodologie voor de berekening van de flexibiliteitsvolumes en de referentiecurves, indien van toepassing;*
- *de specifieke bepalingen voor de gegevensuitwisseling tussen de marktpartijen voor flexibiliteit op het laagspanningsdistributienet;*
- *de regels over de publicatie, rapportering en transparantie over de toepassing van flexibiliteit op het distributienet.*

§3. Het vaststellen en de wijziging van de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit gebeurt na een consultatie van de transmissienetbeheerder en met de op het distributienet actieve marktdeelnemers, waaronder evenwichtsverantwoordelijken, toegangshouders en dienstverleners van flexibiliteit. Deze consultatie bestaat uit een voorafgaandelijk transparant, participatief en gedocumenteerd stakeholdersoverleg gevolgd door formele consultatie van belanghebbenden. De consultatie moet in zijn geheel voldoen aan kwaliteitseisen als vermeld in Art. 1.2.4, §7, eerste zin.

De regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit worden na het doorlopen van deze procedure goedgekeurd door de VREG. Art. 1.2.4, §5 is daarbij van toepassing.

Indien in het kader van bovenstaande consultatieprocedure een beroep gedaan wordt op de klachtenprocedure bepaald in Artikel 3.1.4/3 van het Energiedecreet, kan de VREG eisen dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder een uitgebreide motivatie en toelichting geeft, waaronder dat hij een kosten-batenanalyse maakt, ter ondersteuning van de wijze waarop hij met een opmerking van de betrokken partijen is omgegaan. Deze kosten-batenanalyse wordt dan in overleg met de VREG en de betrokken partijen opgesteld.

§4. De elektriciteitsdistributienetbeheerder maakt jaarlijks, na raadpleging van de marktdeelnemers, een evaluatierapport op over de regels met daarin aanbevelingen tot verbetering en bezorgt dit aan de VREG.

§5. De elektriciteitsdistributienetbeheerder stelt de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit en elke wijziging ervan onverwijld ter beschikking op een publieke website.

§6. De elektriciteitsdistributienetbeheerder monitort de gegevensuitwisseling zoals beschreven in de regels voor marktprocessen voor flexibiliteit op het distributienet op een onafhankelijke en transparante manier in samenspraak met de betrokken partijen.

§7. Er wordt tussen de elektriciteitsdistributienetbeheerder en de marktdeelnemers die gegevens uitwisselen een overeenkomst opgesteld die de kwaliteitseisen inzake de communicatie, vermeld in §1, bevat en de hiermee verbonden wederzijdse rechten en plichten.

Artikel 1.2.4 van het TRDE bepaalt tot slot ook meer algemeen dat procedures moeten worden overgemaakt aan de VREG:

Art. 1.2.4 Modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van elektriciteitsdistributienetbeheerders

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders streven, door onderling overleg, naar het opstellen van uniforme modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren in het kader van dit reglement.

§2. Alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, opgesteld in uitvoering van dit reglement, alsook elke wijziging daaraan, moeten voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan overgemaakt worden aan de VREG.

§3. De voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet, vervat in documenten, vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5. De VREG kan deze voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet bovendien te allen tijde, al dan niet op verzoek van belanghebbenden, op eigen initiatief wijzigen of laten wijzigen volgens de procedure bepaald in §6. De voorwaarden voor datatoegang, vervat in de documenten vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5.

De VREG gaat na of de voorwaarden transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn.

§4. Behoudens andersluidende bepaling in de Vlaamse energieregeling zijn de bepalingen vervat in documenten, bedoeld in §2, die niet ressorteren onder §3, onderworpen aan commentaar van de VREG. Pas na ontvangst van commentaar van de VREG kunnen de documenten in werking treden. Echter, bij het uitblijven van commentaar 30 dagen nadat de documenten werden overgemaakt, kunnen zij in werking treden.

§5. De elektriciteitsdistributienetbeheerder moet elke vaststelling of wijziging van documenten met daarin aansluitings- of (data)toegangsvoorwaarden, bedoeld in §3, consulteren op de wijze bepaald in §7. De elektriciteitsdistributienetbeheerder maakt na consultatie het voorstel, samen met een verslag van de consultatie, over aan de VREG met het oog op de goedkeuring zoals bedoeld in §3.

De VREG neemt binnen een redelijke termijn na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening van het voorstel, of tot weigering van de goedkeuring.

Pas na goedkeuring door de VREG kunnen de voorwaarden in werking treden.

In afwijking van het eerste lid, kan de VREG zo snel mogelijk beslissen dat geen consultatie vereist is. De VREG motiveert dit in zijn beslissing tot goedkeuring van de betreffende voorwaarden.

§6. In geval van wijziging van de aansluitings- of toegangsvoorwaarden, bedoeld in §3, lid 1, op initiatief van de VREG, maakt de VREG, na overleg met belanghebbende partijen, een gemotiveerd voorstel tot wijziging van de voorwaarden over aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder. De motivering van het voorstel bevat in voorkomend geval de opmerkingen van de door de VREG geconsulteerde belanghebbende partijen. Uiterlijk 60 dagen na kennisname van dit voorstel maakt de elektriciteitsdistributienetbeheerder zijn opmerkingen op dit voorstel, inclusief een ontwerp van gewijzigde voorwaarden, over aan de VREG.

Na ontvangst van het voorstel neemt de VREG, na consultatie van de belanghebbenden, een beslissing tot goedkeuring, dan wel (al dan niet na overleg met de belanghebbenden) tot verzoek tot herziening van het voorstel.

In geval van verzoek tot herziening maakt de elektriciteitsdistributienetbeheerder uiterlijk 60 dagen na kennisname van dit verzoek een nieuw ontwerp van gewijzigde voorwaarden over aan de VREG.

Na ontvangst hiervan neemt de VREG, na consultatie van de belanghebbenden, een beslissing tot goedkeuring van het voorliggende ontwerp, dan wel tot vastlegging van de wijziging van de voorwaarden indien het voorstel niet kan worden goedgekeurd. In geval van vastlegging bepaalt de VREG in zijn beslissing de modaliteiten van inwerkingtreding, en maakt dit over aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder.

§7. De consultatie van belanghebbenden, bedoeld in §5, houdt in dat de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd worden van het voorstel, opmerkingen op het voorstel kunnen formuleren, alsook geïnformeerd worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan. De elektriciteitsdistributienetbeheerder hanteert hiervoor een door de VREG goedgekeurde consultatieprocedure die minstens aan deze voorwaarden voldoet.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder legt een voorstel voor consultatieprocedure, vermeld in het voorgaande lid, ter goedkeuring voor aan de VREG. De VREG neemt uiterlijk 60 dagen na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening ervan, of tot weigering van de goedkeuring. Deze termijn kan, mits motivering en akkoord van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, worden verlengd.

Artikel 4.3.63 TRDE bepaalt bijgevolg uitdrukkelijk dat elke wijziging van de regels dient overlegd en geconsulteerd te worden, en ter goedkeuring aan de VREG moet worden voorgelegd. Ook Artikel 1.2.4 TRDE bepaalt dat de regels voor de marktprocessen van flexibiliteit – als operationele regels/procedures die bepalingen en voorwaarden omvatten die de toegang tot het net kunnen beperken – ter goedkeuring moeten worden voorgelegd aan de VREG.

I.3. Voorwerp

Op 30 juni 2023 werden de nieuwe versie van het contract FSP-DNB, het technisch voorschrift C8/01 en de Marktgid, samen met de resultaten van het stakeholderoverleg en de consultatie georganiseerd door Synergrid, ter goedkeuring voorgelegd aan de VREG. Deze documenten vormen het voorwerp van deze beslissing.

I.4. Voorafgaand traject

1. Algemeen

Synergrid organiseerde op 21 april 2023 een bijeenkomst ter overleg met de stakeholders over de verzameling van flexibiliteitsgerelateerde documenten, zijnde het contract FSP-DNB, het technisch voorschrift C8/01 en de Marktgid.

De stakeholders konden daarna via een publieke consultatie, die liep van 21 april 2023 tot en met 2 juni 2023, verdere opmerkingen indienen, waarna de consultatie werd afgerond.

Op 4 september, 8 september en 4 oktober 2023 vond er verder overleg plaats tussen de VREG en Fluvius, waarbij er door Fluvius verdere achtergrondinformatie werd verstrekt bij de ingediende verzameling van flexibiliteitsgerelateerde documenten.

2. Het contract FSP-DNB

De laatste grote wijziging van het contract FSP-DNB werd doorgevoerd in 2021. Op 2 februari 2021 nam de VREG daarbij de beslissing tot de voorwaardelijke goedkeuring van de overeenkomst tussen de DNB en de FSP in het kader van de levering van flexibiliteitsdiensten door het gebruik van flexibiliteit bij distributienetgebruikers (BESL-2021-08).^{5,6} De VREG legde daarbij verschillende voorwaarden op, met name:

• *In artikel 8, betreffende mogelijke inbreuken op de confidentialiteit, dient deze bepaling wederkerig te worden gemaakt in die zin dat de DNB ook de FSP moet vrijwaren van elke claim. Er is immers nood aan een evenwichtigheid tussen beide partijen.*

In bijlage I, betreffende CRM:

- *Specifieke aansluitingsvoorwaarden moeten in het aansluitingscontract of aansluitingsreglement, niet in het contract FSP-DNB. Deze dienen te worden geschrapt uit dit modelcontract.*
- *Afwijkingen voor CRM op het technisch voorschrift C8/01 moeten in dat voorschrift zelf staan, niet in het contract FSP-DNB. Deze dienen te worden geschrapt uit dit modelcontract en toegevoegd aan het technisch voorschrift C8/01.*
- *De verwijzing naar compliance met metering-vereisten is te vaag. Er moet uitdrukkelijk gespecificeerd worden welke metering-vereisten geldig zijn.*

De voorwaarden dienden zich te hebben gerealiseerd alvorens de finale versie van het modelcontract FSP-DNB publiek bekend werd gemaakt. De VREG stelt vast dat deze voorwaarden zich gerealiseerd hebben.

3. Het technisch voorschrift C8/01

Het technisch voorschrift C8/01 werd het laatst door de VREG (voorwaardelijk) goedgekeurd via een beslissing van 2 februari 2021 (BESL-2021-09).⁷

⁵ Te raadplegen op: <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/besl-2021-08.pdf>.

⁶ Nadien werd het contract FSP-DNB nogmaals aangepast, ditmaal naar aanleiding van een wijziging van de werkingsregels voor CRM op het federale niveau. De VREG keurde dit goed op 10 juni 2022, via de beslissing BESL-2022-59, te raadplegen op: <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/besl-2022-59.pdf>.

⁷ Te raadplegen op: <https://www.vreg.be/nl/document/besl-2021-09>

Het technisch voorschrift werd daarbij goedgekeurd onder volgende voorwaarden:

- *Om interpretatieproblemen over de definitie van “operationele veiligheidsbeperkingen” (uit hoofdstuk 1 van het technisch voorschrift) te vermijden:*
 - o *Dient Synergrid enerzijds de bijlage met criteria over congestie terug toe te voegen,*
 - o *Dient Synergrid anderzijds ook:*
 - *Of in dezelfde of in een andere bijlage de criteria voor spanningskwaliteit toe te voegen inclusief hoe deze zullen berekend worden in de simulatie van de NFS-studie;*
 - *Of een monitoringprocedure voor spanningskwaliteit of gelijkaardige andere procedure toe te voegen aan C8/01 als alternatief voor de NFS-studie;*
 - *Of de term spanningskwaliteit uit de definitie van operationele veiligheidsbeperkingen te schrappen.*
- *In hoofdstuk 2, lijn 102-109 als volgt aan te passen: “Deze procedure is van toepassing op alle aansluitingspunten die voldoen aan de criteria uit bijlage 1 van de flexibiliteitsdienst van het contract FSP-DNB en waarvan de DNG wenst deel te nemen aan één of meerdere flexibiliteitsproducten.”*
- *In hoofdstuk 5 (punt 5.1.b), dienen de formuleringen verduidelijkt te worden in lijn met de opmerkingen van de gewestelijke regulatoren vermeld in de gezamenlijke nota en dient het volgende te worden toegevoegd: “De rode zone wordt geherevalueerd 12 maanden na de spildatum of sneller na een significante wijziging in de toestand van het net van de rode zone”.*
- *In hoofdstuk 6, dient de datum 31/12/2020 te worden aangepast naar een datum die overeenstemt met een periode van 12 maanden na de inwerkingtreding van het technisch voorschrift.*

Via e-mail van 12 maart 2021 werd door de VREG aan Synergrid bevestigd dat de voorwaarden uit deze beslissing werden vervuld en het technisch voorschrift aldus kon gepubliceerd worden.

4. Regels voor de marktprocessen flexibiliteit

De regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit, zoals vermeld in artikel 4.3.63 TRDE werden een eerste keer aan de VREG ter goedkeuring voorgelegd op 28 juli 2022. Bij de beslissing (BESL-2022-152) van 18 oktober 2022 keurde de VREG de regels goed.⁸

De VREG stelde daarbij vast dat de ter goedkeuring voorgelegde regels voldoen aan de vereisten in art. 4.3.63 van het TRDE. De ter goedkeuring voorliggende regels waren verder niet strijdig met andere bepalingen van de Vlaamse energieregeling.

⁸ Te raadplegen op: <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/besl-2022-152.pdf>.

II. Analyse en beoordeling

II.1. Bespreking

1. Het contract FSP-DNB

I.1.1. Procedurele vereisten

Artikel 1.2.4 §2 van het TRDE vereist dat een modelcontract “voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan moet worden overgemaakt aan de VREG”. Deze procedurele voorwaarde werd vervuld. De documenten werden tijdig ingediend.

Verder vereist datzelfde artikel in paragraaf 7 dat “de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd moeten worden over het voorstel, opmerkingen op het voorstel moeten kunnen formuleren, alsook geïnformeerd moeten worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan”. Deze voorwaarde werd tevens vervuld. De belanghebbenden werden via een overlegmoment (op 21 april 2023), via de website en de nieuwsbrief verwittigd van de lopende consultatie. Ze konden hun opmerkingen tijdens de consultatie indienen via een antwoordformulier op de website, en ook via het versturen van een e-mail met eigen bijlage.⁹

I.1.2. Inhoudelijke vereisten

a) Vereisten uit artikel 2.3.21, §1 TRDE

Art. 2.3.21, §1 TRDE bepaalt de minimaal vereiste inhoud (behalve indien niet van toepassing op een bepaalde flexibiliteitsdienst) van het contract FSP-DNB:

- *“de eventuele procedure die de elektriciteitsdistributienetbeheerder toepast op de kwalificatie van het toegangspunt of allocatiepunt voor flexibiliteit;”*

De VREG stelt vast dat in artikel 5 van het contract aan deze vereiste wordt voldaan, zij het dat de procedure bijzonder beknopt wordt vermeld en het contract in hoofdzaak een verwijzing maakt naar de Marktgid.

- *“de eventuele informatie die de dienstverlener van flexibiliteit ter beschikking moet stellen van de elektriciteitsdistributienetbeheerder voor de netanalyse en na de levering van de diensten;”*

De VREG stelt vast dat in artikel 7 van het contract aan deze vereiste wordt voldaan, zij het op beperkte wijze.

- *“de wijze waarop de elektriciteitsdistributienetbeheerder de meetgegevens en/of andere data zal overmaken, indien van toepassing;”*

⁹ Zie hierover beslissing BESL-2023-77 van de VREG met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen aan de ‘consultatieprocedures Fluvius’, bijlage bij BESL-2022-33, te consulteren op <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/besl-2023-77.pdf>.

De VREG stelt vast dat in artikel 7 van het contract aan deze vereiste wordt voldaan, zij het opnieuw in uiterst beperkte mate (nl. de data worden opgevraagd via een mandaat of via het datatoegangscontract).

- *“de respectievelijke aansprakelijkheden;”*

De VREG stelt vast dat in artikel 8 van het contract aan deze vereisten wordt voldaan.

Er moet evenwel opgemerkt worden dat de aansprakelijkheidsgrenzen fors verlaagd zijn in het voorliggende contract, namelijk van een bedrag van 2.000.000 euro per incident en per FSP naar maximum 1.000.000 per incident voor *alle FSP's samen*. Verder wordt het plafond voor alle incidenten samen verlaagd van 5.000.000 euro per jaar naar 2.500.000 euro.

De VREG sluit zich aan bij de opmerkingen van de Commission wallonne pour l’Energie (“CWAPE”) inzake de verlaging van de plafonds.¹⁰ Het is immers niet duidelijk op welke manier het plafondbedrag zal verdeeld worden tussen de FSP’s (first come, first serve?) en wat er zal gebeuren indien het plafond bereikt is. Het lijkt ons bijgevolg nuttig om in artikel 8 te specificeren op welke wijze deze verdeling tussen de FSP's zal plaatsvinden, vooral als het jaarlijkse plafond zou worden overschreden. Wij wensen erop toe te zien dat deze verdeling van het totale gemaximeerde bedrag redelijk en niet-discriminerend zal zijn.

- *“de dienstencatalogus, die weergeeft ten aanzien van welke elektriciteitsdistributienetgebruikers, en op welke vormen van flexibiliteit, de hierna volgende bepalingen uit §2 tot en met §5 van toepassing zijn.”*

De VREG stelt vast dat in Bijlage 1 van het contract aan deze vereiste wordt voldaan. De VREG merkt evenwel op dat de strategische reserve voorzichtigheidshalve beter nog niet wordt geschrapt. Hoewel de kans uiterst beperkt lijkt dat in de praktijk nog beroep zal worden gedaan op dit mechanisme, is het theoretisch gezien niet uitgesloten dat de strategische reserve nog een rol kan spelen. De schrapping wordt dan ook beter uitgesteld totdat het capaciteitsremuneratiemechanisme volledig operationeel is.

Samengevat moet de VREG vaststellen dat het ter goedkeuring voorliggende contract voldoet aan de inhoudelijke vereisten, zoals opgelegd door art. 2.3.21, §1 van het TRDE. Artikel 1.2.4, §3 TRDE vereist echter verder dat het modelcontract ook dient te voldoen aan de vereisten inzake *transparantie, niet-discriminatie en evenredigheid*. Deze vereisten worden hieronder beoordeeld.

b) Vereisten uit artikel 1.2.4, §3 TRDE

De VREG analyseert hieronder deze voorwaarden.

- *Transparantie*

Transparantie in het kader van het bestuur is gericht op de visibiliteit, de publieke beschikbaarheid en de toegankelijkheid van documenten die verband houden met het optreden van de overheid.¹¹ Vooralsnog bestaat er in het Belgisch bestuursrecht geen algemeen aanvaard transparantiebeginsel ten aanzien van alle besturen. In het Europees recht daarentegen spreekt men evenwel veelal van

¹⁰ Zie Décision CD-23i21-CWaPE-0802, demande d’approbation de la modification des documents prescription C8-01, Market Guide Flexibility, Modèle de contract entre le GRD et le FSP.

¹¹ M. LODGE en L. STIRTON, “Accountability in the regulatory state” in R. BALDWIN, M. CAVE en M. LODGE (eds), *The Oxford Handbook of Regulation*, Oxford, Oxford University Press, 2010, (349) 352.

het ‘transparantiebeginsel’, als algemeen rechtsbeginsel.¹² Ten aanzien van de netbeheerders worden binnen het Europese energierecht dan ook frequent eisen inzake transparantie opgelegd.¹³ Hoewel ook binnen het EU-recht een algemeen aanvaarde definitie van het transparantiebeginsel ontbreekt, kan men bij het transparantiebeginsel inzake publiekrecht toch aannemen dat het steeds betrekking heeft op de *beschikbaarheid*, de *toegankelijkheid* en de *duidelijkheid van informatie* over overheidshandelen.¹⁴ Het kan betrekking hebben op (de toegang tot) concrete bij de overheid berustende documenten, maar het kan ook gaan om *procedures waarvan duidelijk moet zijn hoe ze zullen verlopen*, of eisen die gesteld worden aan burgers en die helder moeten worden gecommuniceerd.¹⁵

Bij het beoordelen van deze vereiste in het kader van de goedkeuring van het contract FSP-DNB stelt de VREG vast dat verschillende bepalingen werden overgeheveld van het contract naar de Marktgids. Zo wordt artikel 5 van het contract nagenoeg volledig uitgehold. Verder bepalen de overwegingen dat “deze verschillende elementen, vermeld onder 5), het onderwerp zijn van de onderhavige overeenkomst, *voor zoverre ze niet zijn beschreven in de Marktgid*s”. In artikel 5 is er sprake van “de voorwaarden beschreven in de marktgid s flexibiliteit”. Ook in artikel 6 wordt louter verwezen naar “volgens de modaliteiten beschreven in de Marktgid s”. In artikel 7 staat dan weer “de FSP aanvaardt de overeenkomst kwaliteitseisen die is vastgelegd in bijlage 4 van de Marktgid s”. Tot slot bepaalt artikel 12 dat “de partijen hebben kennis genomen van de Marktgid s en engageren zich om de daarin opgenomen bepalingen na te leven”. Dit zorgt voor problemen inzake transparantie en wel om volgende redenen:

1) De VREG is van oordeel dat reglementaire of dwingende bepalingen of voorwaarden ten aanzien van de FSP duidelijk, helder en uitdrukkelijk geformuleerd moeten worden in het contract FSP-DNB zelf. De Marktgid s is een instrument dat enkel de processen en de communicatie dient te bevatten, zoals voorgeschreven door artikel 4.3.63 TRDE. De voorgestelde bindende, dwingende bepalingen uit de Marktgid s dienen bijgevolg terug worden overgeheveld naar het contract, te meer aangezien de Marktgid s als document niet **ondertekend** wordt door de FSP en het contract wel. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om:

- pagina 16-17 van de Marktgid s, punt 2.3.2.2
- pagina 22 en volgende van de Marktgid s, punt 4.2 (DSO prequalification) en punt 4.3 (product prequalification) (meer bepaald: 4.3.2 – 4.3.5)
- pagina 46 en volgende van de Marktgid s, punt 5.2.2
- pagina 60 van de Marktgid s, punt 8 (billing)

¹² Dat het transparantiebeginsel gezien wordt als een algemeen rechtsbeginsel kan worden afgeleid uit de rechtspraak van het Hof van Justitie, zie bij wijze van voorbeeld HvJ 13 september 2007, nr. C-260/04, ECLI:EU:C:2007:508.

¹³ Zie bijvoorbeeld art. 13 van de Elektricit

¹⁴ A. BUIJZE, “Waarom het transparantiebeginsel maar niet transparant wil worden”, *NtER* 2011, nr. 7, 241.

¹⁵ A.W.G.J. Buijze en R.J.G.M. Widdershoven, ‘De Awb en EU-recht: het transparantiebeginsel’, in: T. Barkhuysen, W. den Ouden en J.E.M. Polak (red.), *Bestuursrecht harmoniseren: 15 jaar Awb*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers 2010, p. 589-607.

- pagina 65 van de Marktgid, punt 12
- pagina 69 van de Marktgid, annex 4 – tweede pagina (associated rights and obligations)

2) Het contract dient o.i. ook transparant toe te lichten *welke documenten* er allemaal door de FSP dienen ondertekend te worden, en van welke documenten hij kennis dient te nemen. Op dit moment is het niet voor de VREG, en wellicht evenmin voor de FSP duidelijk welke documenten, contracten, bijlagen etc. er allemaal nodig zijn of gebruikt worden om als FSP op te treden. Een rechtsonderhorige moet duidelijk en transparant weten *welke regels* op hem van toepassing zijn. Het contract dient bijgevolg een apart artikel te bevatten met daarin een opsomming van alle documenten/contracten die van toepassing worden op de FSP, tezamen met een duidelijke omschrijving van/verwijzing naar de plek waar deze te vinden zijn.

3) De VREG merkt verder op dat de zin “de partijen hebben kennis genomen van de Marktgid en engageren zich om de daarin opgenomen bepalingen na te leven” volgens Fluvius impliceert dat FSP’s hiermee ook alle toekomstige versies van de Marktgid impliciet aanvaarden. Dit kan niet. Hoewel nieuwe versies van de Marktgid telkens zullen onderworpen worden aan een goedkeuringsbevoegdheid van de VREG, dienen de FSP’s duidelijk en transparant geïnformeerd te worden wanneer nieuwe regels op hen van toepassing worden (zie verder ook bij de bespreking van de Marktgid). Deze zin dient dan ook te worden geschrapt.

4) In het contract FSP-DNB, het technisch voorschrift C8/01 en de Marktgid zijn tegenstrijdige bepalingen te vinden over de verplichting van prekwalificatie volgens het Synergrid technisch voorschrift C8/01.

Zo bepaalt het contract FSP-DNB het volgende:

“Tenzij anders vermeld in de dienstencatalogus of anders bepaald in de regionale regelgeving moet het aansluitingspunt gelinkt aan dit SDP-F geprekwalificeerd worden volgens de procedure beschreven in het document C8/01 van Synergrid vooraleer het aan de Pool wordt toegevoegd.”

Het technisch voorschrift zelf bepaalt dan weer:

“Deze procedure is enkel van toepassing als ze verplicht wordt door de marktprocessen flexibiliteit, de overeenkomst FSP-DNB of door een gewestelijke reglementering.

Deze procedure is van toepassing op alle aansluitingspunten die voldoen aan de criteria van de Flexibiliteitsdienst uit bijlage 1 van de overeenkomst FSP-DNB, waarbij de marktgid flexibiliteit de kwalificatie via C8/01 oplegt als voorwaarde voor deelname, en waarvan de DNG wenst deel te nemen aan één of meerdere Flexibiliteitsdiensten.”

Waarbij in de Marktgid het volgende wordt bepaald:

“Net Flex Study - Scope

Voltage level:

HV/MV/LV on DSO-grid: Applicable

Exception LV: For region Flanders, as stated in TRDE 2.3.26: in case of LV, flexible power will not be restricted when it is limited to 5 kVA for a mono phase connection or 10 kVA for three phase connection.

Products (for reference):

FCR: No NFS applicable

aFRR, mFRR, DA/ID: NFS applicable
CRM: NFS applicable, except for Fast Track (= CRM exit-door) and Additional non-existing Delivery Points

Net Flex Study - Process definition

The goal of the NFS is to verify how the activation of flexibility would affect the functioning of the distribution grid. The request of information can be done by the DGU or the FSP on his behalf. The overview table in 3.1 describes for which services the Net Flex Study (NFS) is considered a prerequisite."

Er is bijgevolg nood aan een eenduidige beschrijving van de geldigheid van die prekwalificatieplicht. De VREG stelt voor om deze beschrijving op te nemen in artikel 5.2 van het contract FSP-DNB, waarbij er doorverwezen wordt naar regionale regelgeving en de dienstencatalogus voor specifieke bepalingen per product. Dit sluit deels aan bij de reeds gehanteerde aanpak in artikel 5.2. De VREG wenst echter twee bezwaren aan te halen bij de huidige aanpak:

Ten eerste wordt er inderdaad doorverwezen naar de dienstencatalogus, maar werden alle specifieke bepalingen rond prekwalificatie weggehaald uit de nieuwe versie van de dienstencatalogus. De VREG vraagt dan ook om deze bepalingen terug op te nemen.

Ten tweede moeten de bepalingen in de dienstencatalogus, en de formulering in artikel 5.2 in lijn gebracht worden met de hogere regelgeving. Nu wordt er in artikel 5.2 namelijk onterecht een algemene prekwalificatieplicht verondersteld ("Tenzij anders vermeld..."). Aangezien er in de regelgeving geen sprake is van een algemene prekwalificatieplicht, moet deze plicht voor ieder specifiek product verduidelijkt worden in de dienstencatalogus. Hoe deze prekwalificatieplicht concreet moet ingevuld worden volgens de VREG, wordt verder toegelicht bij de bespreking van het technisch voorschrift C8/01, meer bepaald onder *inhoudelijke vereisten – (non-)conformiteit met de hogere regelgeving*.

5) In artikel 5.3.3 wordt er verwezen naar de toepassing van technische criteria waaraan voldaan moet zijn opdat er sprake kan zijn van het in het gedrang komen van de operationele veiligheid van het elektriciteitsdistributienet. Het is echter niet duidelijk over welke technische criteria het gaat. Gegeven het grote gewicht dat hieraan wordt gegeven – afhankelijk van deze criteria mag de DNB namelijk de levering van flexibiliteit beperken – is het noodzakelijk dat hier een duidelijk inzicht in wordt gegeven.

6) De VREG vindt dat ook de aanpak van de DNB wat betreft de beperking van de levering van flexibiliteit in artikel 5.3.3 verder verduidelijkt moet worden. Welke specifieke beperkingen kunnen worden opgelegd, en hoe worden deze gehandhaafd? Wat wordt er verstaan onder een *tijdelijke* beperking? Hoe en wanneer gebeurt een her-evaluatie van de nood aan de beperking van de levering van flexibiliteit? Wat is het belang van het technisch voorschrift C8/01 in deze context? Nu is het voor een FSP niet duidelijk wanneer en hoe de levering van flexibiliteit van één of meerdere van zijn SDP-F's concreet geïmpacteerd kan worden.

De VREG erkent wel dat er een zekere mate van transparantie wordt geboden aan de FSP door het feit dat hij van een specifieke beperking geïnformeerd wordt, inclusief motivering. De VREG vindt dit echter niet voldoende, omdat deze specifieke case-afhankelijke communicatie geen algemeen inzicht in het handelen van de DNB garandeert. Bovendien wenst de VREG er ook op te wijzen dat het aanleveren van deze motivering niet werd opgenomen in de beschrijving onder 4.3.4 – Flow – punt 6 van de Marktgid.

- *Niet-discriminatie*

In zijn meest gehanteerde betekenis wordt het gelijkheidsbeginsel geformuleerd als een vereiste van materiële gelijkheid, met oog voor differentiatie.¹⁶ Volgens vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof kan de gelijkheidstoets als volgt geformuleerd worden: *“De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel;”*¹⁷ Omgekeerd mogen wezenlijk verschillende categorieën van personen niet identiek behandeld worden, behoudens redelijke verantwoording.¹⁸

De VREG herhaalt hierbij bovenstaande bezorgdheid inzake de verlaging van de aansprakelijkheidsplafonds. Het is immers niet duidelijk op welke manier het plafondbedrag zal verdeeld worden tussen de FSP's (first come, first serve?) en wat er zal gebeuren indien het plafond bereikt is. Het lijkt ons bijgevolg nuttig om in artikel 8 te specificeren op welke wijze deze verdeling tussen de FSP's zal plaatsvinden, vooral als het jaarlijkse plafond zou worden overschreden. Wij willen erop toezien dat deze verdeling van het totale gemaximeerde bedrag redelijk en niet-discriminerend zal zijn.

- *Evenredigheid*

Met het beginsel wordt bedoeld dat elke uitoefening van bevoegdheid door welke overheid ook met terughoudendheid moet plaatsvinden, d.w.z. alleen wanneer zij *nuttig en noodzakelijk* is voor de verwezenlijking van het met de bevoegdheid *nagestreefde doel* en wanneer het ermee bereikte resultaat *niet buiten verhouding staat tot het nadeel* dat met die bevoegdheidsuitoefening aan een ander beschermenswaardig belang of aan een andere bevoegdheidsfeer wordt berokkend. In het criterium ligt een drievoudige standaard besloten. In de eerste plaats moet de uitoefening van bevoegdheid *nuttig en relevant* zijn, d.w.z. zij moet de doelstelling waarvoor ze gegeven is, helpen verwezenlijken. Verder moet zij *noodzakelijk en onmisbaar* zijn, in die zin dat, wanneer de bevoegdheid op verschillende manieren kan worden gebruikt die alle even nuttig zijn om het gestelde doel te (helpen) verwezenlijken, die vorm van bevoegdheidsuitoefening moet worden verkozen die het *minst nadeel* toebrengt aan een ander beschermenswaardig doel of belang. Ten slotte moet de bevoegdheidsuitoefening *proportioneel* zijn, d.w.z. dat het nadeel dat aan een ander beschermenswaardig doel of belang wordt toegebracht, niet onevenredig groot is vergeleken met het voordeel dat de uitoefening van bevoegdheid voor de ermee nagestreefde doelstelling oplevert.¹⁹

De VREG heeft geen opmerkingen die verband houden met de evenredigheid van de documenten. Er is bijgevolg aan deze vereiste voldaan.

¹⁶ P. POPELIER, *Procederen voor het Grondwettelijk Hof*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 103.

¹⁷ P. POPELIER, *Procederen voor het Grondwettelijk Hof*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 103, met verwijzing naar het arrest Arbitragehof, 13 oktober 1989, nr. 23/89 (Biorim).

¹⁸ Zie bijvoorbeeld GwH, 19 september 2007, nr. 115/2007.

¹⁹ W. VAN GERVEN, DE BEGINSELEN, SUBSIDIARITEIT, EVENREDIGHEID EN SAMENWERKING, IN HET EUROPESE GEMEENSCHAPSRECHT, RW 1991-1992- nr. 36- 9 mei 1992.

2. Het technisch voorschrift C8/01

II.1.1. Procedurele vereisten

Artikel 1.2.4§ 2 van het TRDE vereist dat een technisch voorschrift “voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan moet worden overgemaakt aan de VREG”. Deze procedurele voorwaarde werd vervuld. De documenten werden tijdig ingediend.

Verder vereist datzelfde artikel in paragraaf 7 dat “de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd moeten worden over het voorstel, opmerkingen op het voorstel moeten kunnen formuleren, alsook geïnformeerd moeten worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan”. Deze voorwaarde werd tevens vervuld. De belanghebbenden werd via een overlegmoment, via de website en de nieuwsbrief verwittigd van de lopende consultatie. Opmerkingen konden worden ingediend via een antwoordformulier op de website, en gedurende de consultatie ook via het versturen van een e-mail met eigen bijlage.²⁰

II. 1.2. Inhoudelijke vereisten

a) Vereisten uit artikel 1.2.4, §3 TRDE

De VREG analyseert hieronder deze voorwaarden.

- *Transparantie*

Voor de invulling van dit toetsingscriterium wordt verwezen naar de toelichting hierboven.

De VREG wenst te wijzen op drie aandachtspunten inzake de transparantie van het technisch voorschrift:

- Onder stap 1, voorwaarden voor het ontvankelijk zijn van een kwalificatieaanvraag, wordt er verwezen naar “de voorwaarden vermeld in §2 van het huidig document”. Het is niet duidelijk welke voorwaarden hier precies mee bedoeld worden. De VREG wil dan ook vragen om dit verder te verduidelijken in het technisch voorschrift.
- Het doel van het technisch voorschrift is om beperkingen op te leggen aan de levering van flexibiliteit. Er wordt echter nergens vermeld waar de geldende beperkingen worden opgenomen, en hoe deze worden opgelegd, waardoor de praktische modaliteiten van dit voorschrift voor een specifiek aansluitingspunt onvoldoende duidelijk zijn. Deze verduidelijking moet toegevoegd worden.
- De draagwijdte van bijlage 4 is voor de VREG niet duidelijk. Aangezien er wordt vermeld dat het gaat om een louter informatieve bijlage, en aangezien er nergens in de hoofdtekst van het voorschrift naar deze bijlage verwezen wordt, stelt de VREG voor om deze bijlage te schrappen, om eventuele verwarring te vermijden. Toch lijkt het alsof er soms essentiële informatie/bindende bepalingen besproken wordt. Indien dit het geval is, dan vraagt de VREG

²⁰ Zie hierover beslissing BESL-2023-77 van de VREG met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen aan de ‘consultatieprocedures Fluvius’, bijlage bij BESL-2022-33, te consulteren op <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/besl-2023-77.pdf>.

om deze informatie een meer zichtbare plek mee te geven. Het gaat meer bepaald om de volgende aspecten:

- In de bespreking van de technische conformiteit van de installatie is er eveneens sprake van het feit dat de DNB op eigen initiatief testen kan uitvoeren op installaties. Het is echter niet duidelijk welke gevolgen er verbonden zijn aan de testresultaten. Wordt het opzet van deze testen, en de gevolgen die eraan verbonden zijn, elders vastgelegd?
- Bijlage 4 voorziet eveneens in een oplist van de technische grenzen die gehanteerd worden om de operationele veiligheid te karakteriseren. Worden deze technische grenzen nog elders opgelijst, en meer concreet (i.e., kwantitatief) ingevuld? Wordt de veiligheidsmarge die gehanteerd wordt in het kader van flexibiliteit nog elders gespecificeerd?
- *Niet-discriminatie*

Voor de invulling van dit toetsingscriterium wordt verwezen naar de toelichting hierboven. De VREG heeft geen opmerkingen die verband houden met de niet-discriminatoire aard van de documenten. Er is bijgevolg aan deze vereist voldaan.

- *Evenredigheid*

Voor de invulling van dit toetsingscriterium wordt verwezen naar de toelichting hierboven. De VREG heeft geen opmerkingen die verband houden met de evenredigheid van de documenten. Er is bijgevolg aan deze vereist voldaan.

b) (Non-)conformiteit met hogere regelgeving

De VREG is van mening dat het voorliggende technisch voorschrift C8/01 onvoldoende rekening houdt met de nieuwe hogere regelgeving rond congestiebeheer. Immers, in Sectie 2 wordt gesteld dat Elia en de DNBs zich er van moeten verzekeren dat de activering van flexibiliteit geen congestie veroorzaakt, zowel bij een normale als bij een gedegradeerde toestand van het net. Om dit te garanderen, mogen de DNBs volgens het technisch voorschrift beperkingen opleggen voor het gebruik van flexibiliteit. De VREG begrijpt dat deze ingreep vroeger inderdaad noodzakelijk was, omdat een congestieprobleem toen enkel opgelost kon worden aan de hand van een investering, waar een zekere doorlooptijd mee gepaard gaat. Echter, dankzij het nieuwe regelgevend kader rond congestiebeheer, heeft de DNB nu de mogelijkheid om een congestieprobleem quasi onmiddellijk op te lossen met behulp van (marktgebaseerde dan wel niet-marktgebaseerde) flexibiliteit voor lokaal congestiebeheer. De VREG meent dan ook dat de DNB dit kader voor congestiebeheer moet toepassen om een vermoedelijk optredend congestieprobleem ten gevolge van de activering van flexibiliteit – voor andere doeleinden dan congestiebeheer – op te lossen, in plaats van op voorhand de levering van die flexibiliteit te beperken om het optreden van congestie te allen tijde trachten te voorkomen.

De VREG wenst hierbij ook op te merken dat in geval van een noodsituatie de netbeheerder conform art. 1.5.3 van het TRDE alle uitzonderlijke en tijdelijke maatregelen mag nemen die hij nodig acht met het oog op het waarborgen of het herstel van de operationele veiligheid en de betrouwbaarheid van het elektriciteitsdistributienet, of om verdere schade te voorkomen. Dit wordt in het technisch voorschrift C8/01, alsook in het contract FSP-DNB en de Marktgid, meermaals herhaald. De VREG wenst echter te benadrukken dat congestie geen noodsituatie is, maar operationeel beheer (in lijn met de definitie van congestie zoals opgenomen in de Europese

Verordening 2019/943).²¹ Bijgevolg geeft een congestiesituatie de DNB niet zomaar een vrijgeleide om de levering van flexibiliteit te beperken. Eén belangrijke uitzondering hierop is de levering van reserves. Conform artikel 182, §5 van de Europese Verordening 2017/1485 heeft elke DNB het recht om, in samenwerking met de TNB, voorafgaand aan de activering van reserves tijdelijke limieten vast te stellen met betrekking tot de levering van actief vermogen voor reserves dat zich in zijn distributiesysteem bevindt. Inderdaad, aangezien reserves een last resort oplossing zijn, is het belangrijk dat gereserveerd vermogen met een zeer hoge betrouwbaarheid geleverd kan worden.²² Daarom is het belangrijk dat de DNB duidelijk reeds op voorhand aangeeft wanneer een levering niet mogelijk zal zijn omwille van congestierisico's. Bijgevolg moet volgens de VREG het toepassingsgebied van het technisch voorschrift C8/01 beperkt worden tot FCR, aFRR en mFRR.

3. Regels voor de marktprocessen flexibiliteit

III.1.1. Procedurele vereisten

Artikel 1.2.4§ 2 van het TRDE vereist dat een modelcontract “voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan moet worden overgemaakt aan de VREG”. Deze procedurele voorwaarde werd vervuld. De documenten werden tijdig ingediend.

Verder vereist datzelfde artikel in paragraaf 7 dat “de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd moeten worden over het voorstel, opmerkingen op het voorstel moeten kunnen formuleren, alsook geïnformeerd moeten worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan”. Deze voorwaarde werd tevens vervuld. De belanghebbenden werden via een overlegmoment, via de website en de nieuwsbrief verwittigd van de lopende consultatie. Opmerkingen konden worden ingediend via een antwoordformulier op de website, en gedurende de consultatie ook via het versturen van een e-mail met eigen bijlage.²³

Dit wordt aangevuld door specifieke vereisten in artikel 4.3.63, §3 TRDE, dat het volgende bepaalt: “het vaststellen en de wijziging van de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit gebeurt na een *consultatie van de transmissienetbeheerder* en met de op het *distributienet actieve marktdeelnemers*, waaronder *evenwichtsverantwoordelijken, toegangshouders en dienstverleners van flexibiliteit*. Deze consultatie bestaat uit een *voorafgaandelijk transparant, participatief en gedocumenteerd stakeholdersoverleg* gevolgd door *formele consultatie van belanghebbenden*. De consultatie moet in zijn geheel voldoen aan *kwaliteitseisen* als vermeld in Art. 1.2.4, §7, eerste zin.” De VREG stelt vast dat deze voorwaarden werden vervuld.

Ten laatste vereist artikel 4.3.63, §5 nog dat de “elektriciteitsdistributienetbeheerder de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit en elke wijziging ervan onverwijld ter beschikking dient te stellen op een publieke website”. Deze vereiste kan zich pas vervullen na een eventuele goedkeuring door de VREG.

III. 1.2. Inhoudelijke vereisten

²¹ Art. 2, 4° Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit, *Pb.L* 14 juni 2019, afl. 158/54; “congestie”: een situatie waarin niet aan alle verzoeken van marktdeelnemers betreffende handel tussen netgebieden kan worden voldaan, aangezien de fysieke stromen op de netelementen die niet in deze stromen kunnen voorzien daardoor in aanzienlijke mate zouden worden getroffen;

²² Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen, *Pb.L* 25 augustus 2017, afl. 220/1.

²³ Zie hierover beslissing BESL-2023-77 van de VREG met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen aan de ‘consultatieprocedures Fluvius’, bijlage bij BESL-2022-33, te consulteren op <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/besl-2023-77.pdf>.

a) Vereisten uit artikel 4.3.63, §2 en §7 TRDE

Artikel 4.3.63, §2 en §7 bepalen de minimaal vereiste inhoud van de Marktgid:

- *“een in overleg met de relevante marktpartijen opgesteld (communicatie)protocol dat de regels voor de uitwisseling van gegevens tussen de marktpartijen bevat, waaronder regels in verband met het formaat, de procedure en het medium;”*

De VREG stelt vast dat aan deze vereiste wordt voldaan (algemene opzet van Marktgid).

- *“de regels die geldig zijn bij een wissel van een dienstverlener van flexibiliteit;”*

De VREG stelt vast dat aan deze vereiste wordt voldaan (o.a., Sectie 4.3.2 en Sectie 4.3.4).

- *“de contractuele wijzigingen op het toegangspunt of het allocatiepunt voor flexibiliteit zoals de wissel van flexibiliteitsproduct of de combinatie van verschillende flexibiliteitsproducten;”*

De VREG stelt vast dat aan deze vereiste wordt voldaan (o.a., Sectie 3.3, Sectie 4.3.1 en Sectie 4.3.3).

- *“de methodologie voor de berekening van de flexibiliteitsvolumes en de referentiecurves, indien van toepassing;”*

De VREG stelt vast dat aan deze vereiste wordt voldaan (Sectie 6.3).

- *“de specifieke bepalingen voor de gegevensuitwisseling tussen de marktpartijen voor flexibiliteit op het laagspanningsdistributienet;”*

De VREG stelt vast dat aan deze vereiste wordt voldaan (Sectie 10).

- *“de regels over de publicatie, rapportering en transparantie over de toepassing van flexibiliteit op het distributienet.”*

De VREG stelt vast dat aan deze vereiste wordt voldaan (Sectie 9.2).

- *kwiteitseisen inzake de communicatie, en de hiermee verbonden wederzijdse rechten en plichten*

De VREG stelt vast dat aan deze vereiste wordt voldaan (Annex 4).

b) Vereisten uit artikel 1.2.4, §3 TRDE

De VREG analyseert hieronder deze voorwaarden.

- *Transparantie*

Voor de invulling van dit toetsingscriterium wordt verwezen naar de toelichting hierboven.

De VREG merkt, net zoals de Reguleringscommissie voor energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Brugel),²⁴ op dat de Marktgidis enkel beschikbaar is in een Engelstalige versie. Om de marktpartijen toe te laten in alle duidelijkheid en helderheid de informatie tot zich te nemen, dient de Marktgidis eveneens in het Nederlands beschikbaar te worden gesteld.

De VREG heeft hierboven reeds kort opgemerkt dat bijlage 4 (kwaliteitseisen) bij de Marktgidis dient opgesplitst te worden, waarbij de eerste pagina met de effectieve kwaliteitseisen dient behouden te blijven, en waarbij de tweede pagina inzake rechten en plichten integraal dient te verhuizen naar het contract FSP-DNB. Het is namelijk binnen het contract FSP-DNB vereist dat alle regels inzake aansprakelijkheden daarin worden opgenomen.

Verder wenst de VREG mee te delen dat het de leesbaarheid en de helderheid van de Marktgidis ten goede komt dat er diagrammen en overzichten zijn in opgenomen, zoals bijvoorbeeld het Market Roles diagram en het overzicht van de contractuele relaties. Indien mogelijk, dan zou een schematische voorstelling van de Flexhub en de link met het real time communication platform (RTCP) (tezamen met een overzicht van welke data waar worden bijgehouden/uitgewisseld, en de respectievelijke rollen van Elia en Fluvius in deze context) nog een bijkomende toegevoegde waarde bieden.

- *Niet-discriminatie*

Voor de invulling van dit toetsingscriterium wordt verwezen naar de toelichting hierboven.

De VREG merkt op dat punt 9 en punt 10 van bijlage 4 van de Marktgidis een mogelijke discriminatie inhoudt. Punt 9 bepaalt immers:

9. The liability of a DSO towards an Access Holder is subject exclusively to the terms and conditions of the Access Contract. The FSP and the Distribution Grid User he represents commit to protect the DSO from any claims from Access Holders outside of what is foreseen in the Access Contract.

En punt 10:

10. FSPs that also act as Access Holder for the involved access points or service delivery points and that make use of the above clause 4, thereby renounce to the rights described in the Access Contract and vice versa.

De VREG ziet geen objectieve verantwoording waarom een FSP, als toegangshouder, afstand zou moeten doen van “de rechten beschreven in het toegangscontract, en vice versa”, dit in tegenstelling tot een partij die louter toegangshouder is en waarbij de aansprakelijkheden exclusief door dit contract worden bepaald. Bovendien is het de VREG niet duidelijk om *welke* rechten het gaat en hoe deze bepaling geïnterpreteerd dient te worden.

- *Evenredigheid*

Voor de invulling van dit toetsingscriterium wordt verwezen naar de toelichting hierboven. De VREG heeft geen opmerkingen die verband houden met de evenredigheid van de documenten. Er is bijgevolg aan deze vereist voldaan.

²⁴ Zie beslissing Brugel van 22 augustus 2023, Decision 20230822-ZZ relative aux documents proposés par SYNERGRID pour l'encadrement de la fourniture de services de flexibilité par les utilisateurs du réseau de distribution.

c) (Non-)conformiteit met hogere regelgeving

Net als in het technisch voorschrift C8/01 wordt er in de Marktgid, onder meer in Sectie 4.2 en in Sectie 4.2.3, geponeerd dat de activatie van flexibiliteit niet mag leiden tot congestie. Hier gelden dezelfde bedenkingen van de VREG wat betreft het onvoldoende in rekening brengen van de nieuwe hogere regelgeving rond congestiebeheer als reeds hierboven besproken voor het technisch voorschrift C8/01.

II.2. Conclusie

De VREG wenst eerst en vooral te benadrukken dat hij de inspanningen en vorderingen vanwege Synergrid/Fluvius apprecieert. Uit bovenstaande analyse volgt evenwel dat zowel het contract FSP-DNB, het technisch voorschrift C8/01 als de Marktgid momenteel nog niet volledig voldoen aan de in de regelgeving vooropgestelde vereisten, waardoor de documenten niet kunnen worden goedgekeurd.

De VREG weigert bijgevolg de goedkeuring van de drie voorliggende documenten en vraagt aan Fluvius om de door de VREG vooropgestelde aanpassingen door te voeren tegen ten laatste 28 februari 2024.

III. Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. Het contract FSP-DNB, de regels voor de marktprocessen voor flexibiliteit (“Marktgids flexibiliteit”) en het technisch voorschrift C8/01, niet goed te keuren.

Artikel 2. Dat volgende vooropgestelde voorwaarden door Fluvius moeten doorgevoerd worden tegen ten laatste 28 februari 2024.

Wat betreft het contract FSP-DNB:

- De reglementaire of dwingende bepalingen of voorwaarden ten aanzien van de FSP moeten duidelijk, helder en uitdrukkelijk geformuleerd worden in het contract FSP-DNB in plaats van in de Marktgids. Volgende voorgestelde bindende, dwingende bepalingen uit de Marktgids moeten terug overgeheveld worden naar het contract:
 - pagina 16-17 van de Marktgids, punt 2.3.2.2,
 - pagina 22 en volgende van de Marktgids, punt 4.2 (DSO prequalification) en punt 4.3 (product prequalification) (meer bepaald: 4.3.2 – 4.3.5),
 - pagina 46 en volgende van de Marktgids, punt 5.2.2,
 - pagina 60 van de Marktgids, punt 8 (billing),
 - pagina 65 van de Marktgids, punt 12,
 - pagina 69 van de Marktgids, annex 4 – tweede pagina (associated rights and obligations);
- Er dient een nieuw artikel te worden opgenomen dat op een overzichtelijke wijze weergeeft welke documenten een FSP dient te ondertekenen en van welke documenten hij kennis dient te nemen, tezamen met een duidelijke omschrijving van/verwijzing naar de plek waar deze documenten te vinden zijn;
- In artikel 5 dient duidelijker te worden weergegeven wanneer de verplichting van prekwalficatie geldt, waarbij er doorverwezen wordt naar regionale regelgeving en de dienstencatalogus voor specifieke bepalingen per product. In het artikel dient ook de aanpak van de DNB bij het opleggen van beperkingen uitvoeriger te worden uitgewerkt. Verder dienen de technische criteria waaraan voldaan moet zijn opdat er sprake kan zijn van het in het gedrang komen van de operationele veiligheid van het elektriciteitsdistributienet verder verduidelijkt te worden.
- In artikel 8 van het contract FSP-DNB moet worden verduidelijkt op welke manier het plafondbedrag inzake de aansprakelijkheden op een redelijke en niet-discriminatoire manier zal verdeeld worden over alle FSP’s samen en wat er zal gebeuren indien het plafondbedrag bereikt is. De aansprakelijkheden vermeld in bijlage 4 van de marktgids dienen duidelijker afgestemd te worden met de aansprakelijkheden uit het contract FSP-DNB en de zin uit punt 10 van bijlage 4 waarbij “de FSP als toegangshouder afstand doet van zijn rechten beschreven in het toegangscontract” dient te worden geschrapt;
- De zin “de partijen hebben kennis genomen van de Marktgids en engageren zich om de daarin opgenomen bepalingen na te leven” dient te worden geschrapt, en er dient in plaats daarvan verduidelijkt te worden hoe FSP’s duidelijk en transparant geïnformeerd worden wanneer nieuwe regels op hen van toepassing worden;
- In de dienstencatalogus moet de prekwalficatieplicht voor specifieke producten worden beschreven, waarbij het toepassingsgebied van het technisch voorschrift C8/01 beperkt dient te worden tot FCR, aFRR en mFRR (conform artikel 182 van de EU Verordening 2017/1485 en de hogere regelgeving rond congestiebeheer);

- In de dienstencatalogoog dient de verwijzing naar de strategische reserve (voorlopig) nog te worden behouden.

Wat betreft het technisch voorschrift C8/01:

- Het technisch voorschrift dient in lijn te worden gebracht met het nieuwe regelgevend kader inzake lokale congestie;
- Onder stap 1, voorwaarden voor het ontvankelijk zijn van een kwalificatieaanvraag, moeten “de voorwaarden vermeld in §2 van het huidig document” verder verduidelijkt worden.
- Het technisch voorschrift dient te verduidelijken hoe het opleggen van beperkingen van de levering van flexibiliteit in zijn werk gaat.
- Bijlage 4 moet geschrapt worden, behalve indien deze bijlage essentiële informatie/bindende bepalingen bevat. In dit laatste geval dienen deze aspecten een meer zichtbare plek te krijgen.

Wat betreft de Marktgid:

- De Marktgid dient in lijn te worden gebracht met het nieuwe regelgevend kader inzake lokale congestie;
- De Marktgid dient in het Nederlands ter beschikking te worden gesteld;
- De dwingende bepalingen²⁵ moeten uit de Marktgid worden gehaald en moeten worden overgeheveld naar het contract FSP-DNB (zie ook hierboven);
- Bijlage 4 van de marktgid (inzake kwaliteitseisen) moet worden opgesplitst, waarbij de eerste pagina met de effectieve kwaliteitseisen dient behouden te blijven, en waarbij de tweede pagina inzake “rechten en plichten” dient te verhuizen naar het contract FSP-DNB.
- De DNB dient ook zelf aan de kwaliteitseisen te voldoen, de bijlage dient dan ook wederkerig te worden gemaakt.

Artikel 3. Te verklaren dat de beslissing in werking treedt op de dag van de publicatie op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node

Digitally signed by
Pieterjan Renier
Ondertekend door: Pieterjan Renier (Signature)
Ondertekentijd: 26-10-2023 | 10:26:04 CEST

 DocuSign C: BE
Uitgever: Citizen CA

F26A5D189DB443D892EFA7DB82D18350

Pieterjan Renier
Algemeen directeur

Bijlagen:

1. Het contract FSP-DNB
2. Het technisch voorschrift C8/01
3. De marktgid flexibiliteit

²⁵ De concrete voorbeelden worden vermeld onder punt I.1.2, b) van deze beslissing.

